

bele bebossingsmethode, omdat de douglas de zo gewenste beschutting in zijn jeugd krijgt en omdat de Japanse lariks de meest aantrekkelijke vooropbrengst geeft. In plaats van ingewikkelde berekeningen en grafische voorstellingen kan ik schrijven „komt en ziet”. De werkelijkheid is in het oog springend. Natuurlijk heb ik gestreefd naar menging met loofhout. Zowel Am. eik en beuk komen daarvoor in aanmerking. Deze loofhoutbijmenging is om de duurzaamheid van het bos te verhogen.

In Drente zijn we geneigd aan de douglas een grote plaats in te ruimen in slecht gevormde dennenopstanden op betrekkelijk droge gronden. Zijn de gronden te droog en zandig, dan is het raadzamer met het gebruik van pinus door te gaan, hetzij met groveden of Oostenrijkse dennen. De slechte vorm, die vaak in de Drentse dennenbossen optreedt, is meer een gevolg van het klimaat dan van het ras. Nu de ontginningsperiode in dit gewest is afgesloten mogen we een 2e generatie verwachten, die beter is dan de eerste. Bewijzen daarvoor vinden we in afgebrande bosgedeelten, die een natuurlijke opslag hebben gekregen met zeer goede vorm en groei, terwijl de moederbomen het vermoeden geven, dat het dennen zijn van een verkeerde herkomst. Er mogen in Drente goede verwachtingen worden gekoesterd voor een alleszins bevredigende ontwikkeling van grovedennenbezaaiing, ofschoon Oostenrijkseden, door de weerstand tegen het dennenschot veiliger lijkt.

De neiging is er wel, dat de douglas op te arme grond wordt gebruikt. Ook is wel gebleken, dat men niet al te vlug met de onderplanting van douglas moet komen, omdat de grovedennen, mits behoorlijk sterk gend, een grote weerstand vertonen tegen het Drentse klimaat.

Ten slotte is de zwakke zijde van de douglas het optreden van *Fomes annosus*, ondanks de normale zuurgraad van pH 4—5. Een snelle velling van het scherm is op grond van deze zwamziekte eveneens sterk af te raden. Bovendien is een menging met loofhout een onmisbare saneringsmaatregel.

CURIOSA

In het Handelsblad lezen wij onlangs :

Houtarm Nederland.

Enige tijd geleden las ik, dat Canadese boomkwekers een vliegtuiglanding boomsprietjes naar ons land hadden gezonden, ten einde deze in de nieuw verworven poldergebieden uit te planten.

Wanneer ik mij afvraag hoe het er met ons houtareaal voorstaat is het antwoord : treurig. Allerwegen zijn de hakbijlen scherp gewet en ziet men langs de wegen en op bosterreinen gekapte bomen liggen : hier vallen ze als verkeersslachtoffer, elders om uitwijkplaatsen en parkeerterreinen te scheppen, weer elders kapt men om bij een schaduw schuwende boer in het gevlj te komen.

En in de steden (o.a. Roermond en Zutphen) plegen lekkende gasbuizen dodelijke aanslagen op houtopstanden. Toch kan het anders. Daartoe dirigere de instantie die onze bebossing aangaat, eens enige deskundigen met een klein autootje voor een paar dagen naar het noorden en oosten van het Groothertogdom Luxemburg, geven die heren (Staatsbosbeheer?) daar ogen en oren de kost en brengen zij het geziene hier te lande in praktijk, dan zal Holland over een eeuw weer als voorheen de erenaar „Holtland” kunnen dragen.

Roermond.

Mr. F. M. Wilbrennick.
